گزارش خبری

غزل رضایی ثانی
گروه اجتماعی

سخنگوی وزارت آموزش و پرورش:

صلاحیت اخلاقی همه معلمان بررسی می‌شود

هر معلمی که وارد نظام تعلیم و تربیت می‌شود، صلاحیت‌های حرفه‌ای، اخلاقی و عمومی او باید توسط وزارت آموزش و پرورش تأیید شود. این موارد حین خدمت یا پیش از ورود به آموزش و پرورش برای هر فرد به شکل مجزا مورد بررسی قرار می‌گیرد. علی فرهادی، معاون برنامه‌ریزی و توسعه منابع و سخنگوی وزارت آموزش و پرورش در گفت‌وگو با «ایران» در پاسخ به این سؤال که صلاحیت‌های حرفه‌ای، اخلاقی و عمومی چقدر می‌تواند موجب کاهش جذب معلمانی شود که در مدرسه با خشونت رفتار می‌کنند، می‌گوید: «تأیید صلاحیت حرفه‌ای و اخلاقی برای دانشجو معلمان در دانشگاه فرهنگیان در دوره تحصیل آنها انجام می‌شود، اما نیروهایی که از طریق ماده ۲۸ (بر اساس این اساسنامه، آموزش و پرورش می‌تواند با رعایت ضوابط و مقررات، از میان دانش‌آموختگان سایر دانشگاه‌ها برای تأمین نیروی موردنیاز خود، اقدام کند.) جذب آموزش و پرورش می‌شوند دو بخش آزمون را باید پشت سر بگذارند که یک بخش آن کتبی و یک بخش دیگر مصاحبه است. در بخش مصاحبه صلاحیت حرفه‌ای و اخلاقی معلم مورد بررسی قرار می‌گیرد. البته صلاحیت اخلاقی می‌تواند در حین خدمت معلمان نیز مورد توجه باشد. همچنین از معلمانی که از طریق ماده ۲۸ جذب می‌شوند نیز آزمون‌های متعددی گرفته می‌شود که در آن مجدداً شایستگی‌های حرفه‌ای و اخلاقی بررسی می‌شود.»

فرهادی در پاسخ به این سؤال که از سلامت روان چه تعداد از معلمانی که وارد مدرسه می‌شوند، اطمینان دارند، می‌گوید: «معلمانی که از طریق دانشگاه فرهنگیان جذب آموزش و پرورش می‌شوند، مسأله‌ای ندارند، چون باید تمام صلاحیت‌هایی را که عنوان شد، داشته باشند و بعد جذب آموزش و پرورش شوند. این نکته را باید در نظر گرفت که این افراد چهار سال تحت پایش پیوسته بوده‌اند. اما معلمانی که تحت عنوان ماده ۲۸ و از طریق آزمون استخدامی جذب وزارت آموزش و پرورش می‌شوند در گزینش عمومی، مصاحبه و آموزش‌های بدو خدمت پایش می‌شوند. با این اوصاف راه جذب معلم فقط باید از طریق دانشگاه‌های تربیت معلم باشد. اگر بخواهیم منصفانه نگاه کنیم، کسی که چهار سال آموزش دیده با کسی که یک سال آموزش دیده و از طریق مسیرهای دیگر وارد آموزش و پرورش می‌شود خیلی تفاوت دارد. البته هر دو محترم هستند، اما آن کسی که چهار سال آموزش دیده دوره‌های تخصصی‌تری را گذرانده است.»

فرهادی همچنین با اشاره به کمبود معلم در مدارس می‌گوید: «ما امسال به واسطه تعداد زیاد فارغ‌التحصیلان دانشگاه شهید رجایی و دانشگاه فرهنگیان، کمبود معلم نداشته‌ایم و در هیچ مدرسه‌ای گزارش نشده است، اما اگر گزارشی از کلاس درس بدون معلم دارید به ما اعلام کنید تا در اتاق وضعیت نیروی انسانی آموزش و پرورش این موضوع را مطرح کنیم. ما هر هفته در اتاق وضعیت نیروی انسانی آموزش و پرورش درباره تأمین نیرو جلسه می‌گذاریم، قبل از آغاز سال تحصیلی نیز مدرسه به مدرسه و منطقه به منطقه را از حیث نیاز به معلم بررسی کردیم. حتی در نقل و انتقالات هم آمار معلمان و مدارسی را که معلم ندارند بررسی می‌کنیم تا شرایط نقل و انتقال عادلانه باشد، به گونه‌ای که امسال حدود ۹۰ هزار نفر نقل و انتقال داشتیم.»

معاون برنامه‌ریزی و توسعه منابع و سخنگوی وزارت آموزش و پرورش درباره استفاده از معلمان بازنشسته و اضافه تدریس در مدارس می‌گوید: «ممکن است برخی کلاس‌ها با معلمان اضافه تدریس مدیریت شود. (معلم اضافه تدریس یعنی موظفی او تدریس فقط برای یک مدرسه است، ولی در عین حال برای اضافه تدریس در یک مدرسه دیگر نیز کار می‌کند.) ما حتی از نیروهای بازنشسته و حق‌التدریسی استفاده کردیم اما کلاس را خالی نگذاشته‌ایم، ولی با این حالی برخی از کد رشته محل‌های ما خالی مانده است.»

سخنگوی وزارت آموزش و پرورش درباره کد رشته محل‌هایی که متقاضی برای معلمی نداشته‌اند، می‌گوید: «ما برای ۴ هزار کد رشته محل متقاضی نداشته‌ایم، یعنی تعداد زیادی از کد رشته محل‌های آزمون استخدامی آموزش و پرورش متقاضی نداشتند. به عنوان مثال هنرستانی داشتیم که در یکی از شهرهای خراسان جنوبی یک مهندس مکانیک مرد برای هنرستان می‌خواستند، اما هیچ کس در آنجا متقاضی این کد رشته نبود. این موضوع با آن ادراکی که خیلی‌ها متقاضی معلمی هستند، همخوانی ندارد، ولی این واقعیت در آزمون‌های استخدامی خودش را نشان می‌دهد. از طرفی یک سری کد رشته محل هم داشته‌ایم که ظرفیت آن برای افراد دارای سهمیه بوده، اما در یک شهر یا منطقه کسی متقاضی استفاده از آن ظرفیت و کد رشته محل نبوده است. این عدم تقاضا موجب شده برخی ظرفیت‌های ما در برخی مناطق خالی بماند.»

عکس: ایرنا

معاون پیشگیری از آسیب‌های اجتماعی سازمان بهزیستی کشور در گفت‌وگو با «ایران»:

طرح تربیت دیجیتال از ۲۵ آبان آغاز می‌شود

گزارش خبری

سمیه افشین فر
گروه اجتماعی

طبق آمار مرکز پژوهش‌های مجلس (۱۴۰۲) بیش از ۸۵ درصد نوجوانان ۱۲ تا ۱۸ ساله دست‌کم در یک شبکه اجتماعی عضویت دارند. آمارهای جهانی هم زمان حضور نوجوانان در فضای دیجیتال را بیشتر از سه ساعت در روز ارزیابی می‌کند. همه این آمارها نشان می‌دهد با نسلی مواجهیم که شیوه زندگی او با نسل‌های گذشته فرق کرده است. از طرف دیگر این حضور بیش از اندازه در فضای دیجیتال با آسیب‌هایی همراه است. آسیب‌هایی که گاه دنباله آن به آسیب‌های اجتماعی ختم می‌شود. سازمان بهزیستی کشور طبق ماده ۸ بند پ از ماده ۵۷ قانون احکام دائمی برنامه‌های توسعه کشور، متولی سلامت اجتماعی با رویکرد پیشگیری از آسیب‌های اجتماعی و مداخله در بحران‌های اجتماعی است. با همین رویکرد و به گفته معاون پیشگیری از آسیب‌های اجتماعی بهزیستی کشور، برنامه‌های ویژه‌ای برای کاهش آسیب در دوران نوجوانی در نظر گرفته شده است. سازمان بهزیستی با رویکرد پیشگیری از آسیب‌های اجتماعی و مداخله در بحران‌های اجتماعی به ارائه خدمات حمایتی و توانبخشی به همه افراد دارای معلولیت و گروه‌های آسیب‌پذیر از قبیل زنان، کودکان، نوجوانان و سالمندان می‌پردازد. دکتر عبدالرضا اسدی معاون پیشگیری از آسیب‌های اجتماعی سازمان بهزیستی کشور به «ایران» می‌گوید: «جامعه هدف سازمان به دو دسته خاص و عام تقسیم می‌شود. جامعه هدف خاص شامل تمام افرادی است که در معرض یک خطر، آسیب یا یک معلولیت قرار دارند یا اینکه دارای معلولیت هستند. این افراد جز جامعه هدف خاص سازمان هستند، سازمان در قالب معاونت سلامت اجتماعی، مراکز مشاوره، مراکز مراقبت‌های روزانه شبانه‌روزی و... خدماتی را در راستای توانمندسازی این افراد ارائه می‌کند. اما گروه هدف عام مثل مردم عادی یا نوجوانان، سالمندان و..... افرادی هستند که هنوز درگیر هیچ مسأله‌ای نیستند، اما باید توانمند شوند. در این بخش تأکید محوری بر بحث پیشگیری است تا این افراد در مواجهه با مسائل بتوانند بهترین راهکار را اتخاذ و بهترین تصمیم را بگیرند. بنابراین برای هر کدام از این دو گروه در سازمان، اهداف مشخصی تفکیک شده است.» اسدی با بیان اینکه به همت مرکز اورژانس اجتماعی و پیشگیری از آسیب‌های سازمان بهزیستی کشور، اولین دوره تربیت مربی مراقبت و محافظت از کودکان و نوجوانان در فضای مجازی آغاز شده است، می‌گوید: «با رویکرد پیشگیری از مسائل ناشی از فضای مجازی با همراهی کارشناسان مسئول و تسهیلگران منتخب از ۱۱ استان کشور، طرح پیشگام و آزمایشی تربیت مربی مراقبت و محافظت از کودکان و نوجوانان با جمعیتی قریب ۸ هزار نفر آغاز شده است.»

حذف نوجوانان از فضای دیجیتال راه‌حل نیست

سال‌ها مهم‌ترین رویکرد در استفاده نوجوانان از فضای مجازی محدودیت دسترسی بود اما به گفته معاون پیشگیری از آسیب‌های اجتماعی کشور این راه‌حل دیگر فایده‌ای ندارد. او با بیان اینکه در علوم اجتماعی، واژه نسل تنها به فاصله سنی اشاره ندارد بلکه به تجربه مشترک تاریخی یا تکنولوژیک بازمی‌گردد، تأکید می‌کند: «حذف نوجوانان از دنیای دیجیتال یا سواد دیجیتال و فضای مجازی اصلاً راه‌حل خوبی نیست. بلکه تربیت و رشد دیجیتال و افزایش و تقویت سواد و دانش فضای مجازی و پایداری در مسیر مراقبت از نسل جدید در برابر مسائل این حوزه در دستور کار قرار دارد. این طرح پس از اجرای آزمایشی و بررسی میزان اثربخشی و موفقیت و همینطور رفع چالش‌ها و ضعف‌های احتمالی در تمامی استان‌ها اجرا می‌شود.» اسدی با اشاره به مواردی از قبیل انواع سوءاستفاده‌ها، قمار، زورگیری و.... به عنوان مسائلی که ممکن است نوجوانان در فضای مجازی با آنها مواجه شوند، توضیح می‌دهد: «در دنیای مجازی هر نوجوانی ممکن است با مواردی از این قبیل مواجه شود و راهکار مناسبی برای آن پیدا نکند، بخش عمده‌ای از آموزش‌های ما به تنظیم رابطه والدین با نوجوانان برمی‌گردد.» او با تأکید بر گسترش بازی‌ها در فضای مجازی می‌گوید: «بازی‌های فضای مجازی رواج بسیاری پیدا کرده و تبدیل به بخش جدایی‌ناپذیر زندگی ما شده است. بنابراین والدین باید اطلاعات خود را در این زمینه افزایش بدهند تا از طریق برقراری ارتباط صمیمانه با نوجوانان‌شان به آنها اطمینان بدهند که کنارشان هستند نه در مقابل‌شان.» اسدی با بیان اینکه خیلی اوقات یک برخورد ناصحیح والدین در قبال اشتباهات نوجوانان در فضای مجازی به یک فاجعه تبدیل می‌شود، توضیح می‌دهد: «با یک آگاهی مناسب والدین می‌توانیم این مسائل ساده را مدیریت کنیم.» او با اشاره به محتوای ارائه شده در این طرح توضیح می‌دهد: «در ۶ ماه اول سال ۱۴۰۴ چهار عنوان محتوا برای مربیان، نوجوانان، والدین و تسهیلگران تدوین شده است. این محتواها در اختیار نوجوانان و والدین قرار می‌گیرد و از طریق آموزش مدون و آموزش مرحله به مرحله توسط تسهیلگران مربیان در این ۱۱ استان از ۲۵ آبان آغاز می‌شود. در کنار این محتواها شبیه سازی‌هایی آماده کردیم که شامل ویدیوها و کلیپ‌های کوتاه ۱۰۰ ثانیه‌ای است که به فراخور از طریق اپلیکیشن‌ها و در فضاهای مجازی توسعه پیدا می‌کنند و در اختیار دانش‌آموزان و والدین قرار خواهند گرفت.»

> حذف نوجوانان از دنیای دیجیتال یا سواد دیجیتال و فضای مجازی اصلاً راه‌حل خوبی نیست. بلکه تربیت و رشد دیجیتال و افزایش و تقویت سواد و دانش فضای مجازی و پایداری در مسیر مراقبت از نسل جدید در برابر مسائل این حوزه در دستور کار قرار دارد

«ردپای دیجیتال» ممکن است به آسیب برسد

معاون پیشگیری از آسیب‌های اجتماعی سازمان بهزیستی کشور با بیان اصطلاح ردپای دیجیتال می‌گوید: «این اصطلاح به مجموعه رفتارهایی که در فضای مجازی انجام می‌دهیم، اشاره می‌کند. هر رفتاری مثل لایک، کامنت، بارگذاری عکس و فیلم و هر کاری که در این فضا انجام می‌دهیم، ردپای دیجیتال است. هر کدام از ما در فضای مجازی ممکن است یک ردپای دیجیتال از خودمان به جا بگذاریم. پس هر بار که آنلاین هستیم باید به نوجوانان‌مان یاد بدهیم که آگاهانه رفتار کنند تا مرتکب اشتباهی نشوند. گاهی اوقات برای نوجوانان پیش آمده که مطلبی را در فضای مجازی انتشار دادند و بعد از انتشار بلافاصله پشیمان شدند. قبل از انتشار هر پست و هر عکس و هر مطلبی در فضای مجازی نکات خیلی اساسی وجود دارد که نوجوان باید به آنها توجه کند.» به گفته اسدی توجه به امن بودن روابط عاطفی نوجوانان یکی دیگر از موارد مهمی است که باید در این فضا مورد توجه قرار بگیرد. او می‌گوید: «اینکه روابط دختر و پسرها در فضای مجازی چگونه باشد. چه انتظاراتی از همدیگر دارند، حد و مرز این انتظارات و روابط چگونه باید باشد، چه عکس‌هایی را برای همدیگر بفرستند و... همه مواردی است که در این محتواهای فضای مجازی از طریق مربیان و تسهیلگران در اختیار نوجوانان محلی و والدین قرار می‌گیرد تا بدون اینکه احساس دخالت به نوجوان بدهند، بتوانند بر رفتارهای او نظارت داشته باشند.»

اسدی در مورد برنامه‌های سازمان بهزیستی برای ارتقای تاب‌آوری اجتماعی و خودمراقبتی می‌گوید: «دفتر پیشگیری از آسیب‌های اجتماعی نزدیک به یک دهه است که برنامه‌ای تحت عنوان خود مراقبتی با تأکید بر خودمراقبتی جنسی برای دختران زیر ۱۸ سال دارد. بسته پسران هم در حال آماده‌سازی است. این آموزش‌ها از طریق کارگاه‌های آموزشی با تأکید بر تاب‌آوری اجتماعی ارائه می‌شود. اینکه نوجوانان بدانند که چطور از خودشان مراقبت کنند. بخش عمده‌ای از این مطالب در قالب کلاس‌های مدرسه در پایه هفتم و هشتم و یا حتی متوسطه دوم، نهم دهم و یازدهم ارائه می‌شود. همچنین بخش دیگر از طریق برگزاری کارگاه‌های آموزشی محله‌محور و مشارکتی در محله‌های مختلف و از طریق مراکز مثبت زندگی مستقل در محلات ارائه می‌شود.»

مشارکت مردم برای حل مسائل محلات

معاون پیشگیری از آسیب‌های اجتماعی سازمان بهزیستی کشور با اشاره به دو رویکرد این سازمان در مواجهه با آسیب‌های اجتماعی می‌گوید: «برای پیشگیری از آسیب‌های اجتماعی ما دو رویکرد داریم. یک رویکرد آگاه‌سازی، اطلاع‌رسانی و افزایش آگاهی‌های جامعه و یک رویکرد مشارکتی با مشارکت مردم که اجتماع محور است.» به گفته اسدی برنامه‌های مشارکتی و اجتماع محور حدود سه دهه قدمت دارند. او همیاران سلامت روانی اجتماعی را یکی از مهم‌ترین این برنامه‌ها می‌داند: «افرادی در محله‌ها (حدود ۱۲ نفر) از طریق فراخوان جمع می‌شوند، حول یک مسأله در قالب یک کار گروهی و با کمک مشاور مسائل‌شان را مطرح می‌کنند و راهنمایی می‌گیرند. بعد از آن کم‌کم به حل مشکلات خانوادگی و روابط بین فردی روی می‌آورند، سپس به حل مسائل اجتماع محلی‌شان از مسائل زیست‌محیطی تا مسائل اجتماعی و اقتصادی می‌پردازند. این برنامه در سازمان بهزیستی از سال ۷۵ شروع شده و در قالب یک تشکل غیردولتی موفق به اخذ مجوز فعالیت از وزارت کشور شده است. بیش از هزار همیار در کلیه استان‌ها و شهرستان‌های کشور وجود دارند و یک بازوی جدی همکاری در بخش غیردولتی برای سازمان بهزیستی کشور تلقی می‌شوند. مجری طرح‌ها و برنامه‌های اجتماعی محله محورشان می‌شوند و از مسائل اجتماعی محله پیشگیری می‌کنند.»

اسدی با اشاره به برنامه مشارکت اجتماعی نوجوانان «مانا» می‌گوید: «نزدیک به یک دهه است که برنامه مشارکت اجتماعی نوجوانان ایران مانا در کشور اجرا می‌شود. در این برنامه تسهیلگران محلی، نوجوانان را به کارگروهی تشویق می‌کنند، آنها را آموزش می‌دهند و کار گروهی و مهارت‌های حل مسأله گروهی را به آنها می‌آموزند و در نهایت تشویق می‌کنند تا یک نیاز سنجی محلی انجام دهند و نوجوانان را درگیر یک پروژه محلی می‌کنند تا برای حل یک مسأله کوچک محلی پیشنهاد بدهند و سپس از طریق کمک تسهیلگر به جلب و شناسایی منابع و حمایت‌های لازم در محله اقدام می‌کنند تا بتوانند پروژه را اجرا کنند. این برنامه که در قالب رویکردهای مشارکتی در سازمان بهزیستی کشور اجرا می‌شود بسیار برنامه موفقی است. پروژه‌های محلی مهم‌ترین دستاورد نوجوانان در این زمینه است.»

آلومینیوم و شانزلیزه پلمب شدند، مالکان علاءالدین قول یک ماهه دادند

وضعیت خطرناک بلندمرتبه‌های تهران

گزارش

مهسا قوی قلب
گروه اجتماعی

تهران امروز با چالش مهمی در حوزه ایمنی ساختمان‌های بلندمرتبه روبه‌روست؛ ساختمان‌هایی که برخی از آنها چند دهه قدمت دارند و در صورت بروز حوادث می‌توانند به تهدیدی جدی برای ساکنان و شهروندان تبدیل شوند. چهار ساختمان بلندمرتبه تجاری در تهران، از جمله مجتمع‌های آلومینیوم، شانزلیزه، مهستان و اقاقیا، در وضعیت ناایمن قرار دارند و هشدارهای ایمنی نسبت به آنها صادر شده است. حتی مراکز خرید آلومینیوم و شانزلیزه در خیابان جمهوری به دستور دادستان و مقامات قضایی به‌صورت موقت پلمب شده‌اند. همچنین طبق اعلام مهدی قمی شهردار منطقه ۱۱ در گفت‌وگو با ایسنا، مالکان پاساژ علاءالدین قول یک ماهه داده‌اند تا ساختمان را بررسی و زمان دقیق رفع نواقص ایمنی را اعلام کنند.

درهمین راستا، سیدعلی شریفی، معاون پیشگیری و کاهش خطر سازمان پیشگیری و مدیریت بحران شهر تهران، درباره روند ارزیابی، اقدامات پیشگیرانه و موانع اجرای هشدارها به «ایران» می‌گوید: «بر اساس قانون مدیریت بحران کشور مصوب سال ۱۳۹۸، وظایف دستگاه‌ها مشخص شده است؛ بر آن اساس ارزیابی ایمنی ساختمان‌های مهم و بلندمرتبه برعهده سازمان مدیریت بحران قرار دارد. با توجه به اینکه متولی قانونی، مرکز تحقیقات راه و مسکن و شهرسازی است، تفاهمنامه و قراردادی با مرکز تحقیقات بستیم تا این مرکز ساختمان‌های مهم و بلندمرتبه را ارزیابی سازه‌ای کند. بدترین سناریوی بحران در شهر تهران زلزله است؛ به همین دلیل هرچه ساختمان‌ها سازه مقاوم‌تری داشته باشند، آسیب‌پذیری کمتری خواهند داشت، به همین دلیل باید در ابتدا ارزیابی در برابر زلزله سنجیده شود. این ارزیابی‌ها، با شاخص‌های فنی مشخص بر اساس نشریه ۳۶۰ نظام فنی اجرایی میزان ایمنی سازه‌ای ساختمان‌ها تعیین می‌شود و ساز و کار اجرایی و حقوقی هم بر اساس شیوه‌نامه مصوب ستاد مدیریت بحران کلانشهر تهران به ریاست وزیر کشور انجام می‌شود.»

ارزیابی ۹ هزار ساختمان در تهران

او توضیح می‌دهد: «بر اساس ارزیابی‌های انجام شده در تهران، حدود ۱۶ هزار ساختمان واجد شرایط مهم و بلندمرتبه شناسایی شده‌اند. در میان این ساختمان‌ها ممکن است برخی بلندمرتبه نباشند به عنوان مثال همه بیمارستان‌ها جزو ساختمان‌های مهم هستند، حتی اگر بلندمرتبه نباشند. از این تعداد نیز تاکنون، نزدیک به ۹ هزار ساختمان ارزیابی شده‌اند و نتایج ارزیابی به شهرداری مناطق ابلاغ می‌شود تا مالکان اقدامات لازم را انجام دهند. ساختمان‌هایی که در وضعیت خطر بالا و بسیار بالا (رده‌های C و D) قرار دارند، باید مقاوم‌سازی شوند یا در صورت امکان، تخریب و نوسازی شوند.»

به گفته شریفی، روند اجرایی این اقدامات مشخص است، ابتدا توسط مناطق و نواحی شهرداری ابلاغیه‌ای به مالک یا بهره‌بردار ساختمان داده می‌شود که وضعیت ایمنی ساختمان مشخص شده و باید اقدامات لازم را انجام دهید. در بیشتر موارد مالکان همکاری می‌کنند، اما اگر مالک پس از ابلاغ دوم همکاری نکند، پس از یک مرحله تذکر و فرصت قانونی، شهرداری منطقه موضوع را به دادستانی منعکس می‌کند. دادستانی نیز می‌تواند دستور پلمب، تخلیه یا اقدام قانونی دیگر از جمله قطع انشعابات را صادر کند.

او با اشاره به نمونه‌های شناخته‌شده می‌گوید: «چهار مجتمع تجاری شامل آلومینیوم، شانزلیزه، مهستان و اقاقی در وضعیت پرخطر هستند. شانزلیزه هفته گذشته در وضعیت بسیار پرخطر ارزیابی و مقرر شد اقدامات لازم برای تخلیه و ایمن‌سازی انجام شود. برای برخی ساختمان‌ها مانند آلومینیوم، وضعیت سازه‌ای به گونه‌ای است که می‌توان با مقاوم‌سازی، خطر را کاهش داد، اما ساختمان‌هایی هم هستند که امکان مقاوم‌سازی اقتصادی و عملی ندارند و باید تخریب شوند.»

ارزیابی سازه‌ای ۱۴۱ بیمارستان

شریفی در توضیح فرآیند ارزیابی می‌گوید: «مرکز تحقیقات راه، مسکن و شهرسازی، متولی ارزیابی ساختمان‌هاست و ما با این مرکز قرارداد منعقد کرده‌ایم. ارزیابی‌ها بر اساس شاخص‌های فنی انجام می‌شود و نتیجه در قالب رده‌های ایمن (A)، مشروط (B)، خطر زیاد (C) و خطر بسیار زیاد (D) اعلام می‌شود. ساختمان‌های رده C موظفند اقدامات مقاوم‌سازی را انجام بدهند و ساختمان‌هایی که در رده D قرار می‌گیرند عموماً مقاوم‌سازی نمی‌شوند و باید تخریب و نوسازی شوند. در غیر این صورت مرجع قضایی وارد عمل می‌شود، البته استثنائاتی هم وجود دارد، به عنوان مثال ساختمان‌های میراثی را نمی‌توان تخریب کرد و تحت هر شرایطی باید مقاوم‌سازی شوند. بر اساس اهمیت موضوع، بیمارستان‌ها در اولویت قرار گرفتند و ۱۴۱ بیمارستان در شهر تهران شامل ۵۸۰ ساختمان، ۴۱۴ ساختمان درمانی غیر از بیمارستان شامل کلینیک‌ها، درمانگاه‌ها و نمونه‌های مشابه و همچنین ۱۵۳۱ مدرسه هم ارزیابی سازه‌ای شده‌اند.»

معاون پیشگیری و کاهش خطر سازمان پیشگیری و مدیریت بحران شهر تهران درباره چالش‌های اجرایی نیز توضیح می‌دهد: «یکی از مشکلات جدی این است که برخی مالکان و بهره‌برداران، نگران توقف فعالیت و درآمد خود هستند. برای مثال، یک مجتمع تجاری که چند مالک و مستأجر دارد، نمی‌تواند به راحتی یک یا دو سال تعطیل شود تا مقاوم‌سازی انجام بگیرد. مغازه‌داران به لحاظ اقتصادی و مالی راضی به تعطیلی کسب و کار خود نمی‌شوند. در برخی موارد سازنده‌ها هم وعده داده‌اند که مکان مناسبی در اختیار آن‌ها قرار داده می‌شود، اما برخی آن را هم نمی‌پذیرند. این موضوع، مدیریت زمان‌بندی و برنامه‌ریزی مرحله‌ای را ضروری می‌کند. در بیمارستان‌ها هم شرایط پیچیده‌تر است؛ نمی‌توان بیمارستان را برای چند سال تعطیل کرد. در حال حاضر هم، به لحاظ تخت بیمارستانی کمبودهایی وجود دارد. بنابراین چاره‌ای وجود ندارد جز اینکه با زمان‌بندی مرحله‌ای و اقدامات کمکی، ایمنی را برقرار کرده و در عین حال خدمات حیاتی شهری را هم متوقف نکنیم.»

به گفته شریفی، همکاری بین سازمان‌های مختلف اهمیت بالایی دارد. سازمان آتش‌نشانی نیز ساختمان‌ها را ارزیابی می‌کند، اما تمرکز آنها بر ایمنی حریق و تجهیزات است. او می‌گوید: «به عنوان نمونه موضوعاتی مانند اعلام حریق، اطفا، پله‌های فرار و نوع مصالح را لحاظ می‌کند، در حالی که ارزیابی ما بر سازه و مقاومت در برابر زلزله متمرکز است. گاهی یک ساختمان از نظر سازه‌ای ایمن است، اما در بحث آتش‌نشانی مشکل دارد و برعکس. یعنی جنس ایمنی‌ها با هم متفاوت هستند، بنابراین هر دو ارزیابی باید مدنظر قرار گیرد، بدین صورت که آتش‌نشانی نتایج ارزیابی را می‌دهد، ما هم نتایج را به شهرداری منطقه اعلام می‌کنیم و بعد اقدامات لازم انجام می‌شود.»

> چالش‌های اقتصادی، حقوق مالکیت و ساختاری، موانع قانونی و پراکندگی مالکیت، همه باعث می‌شود که روند مقاوم‌سازی و ایمن‌سازی ساختمان‌ها زمان‌بر باشد. برخی ساختمان‌ها دارای چند مالک یا مستأجر هستند، برخی دیگر متعلق به نهادها یا سازمان‌های خاص هستند که تصمیم‌گیری را پیچیده می‌کند

نیازی به تخریب علاءالدین نیست

اخبار مربوط به ناایمن بودن پاساژ معروف علاءالدین سال‌هاست که باعث نگرانی شهروندان شده، اما چند وقتی است که این سازه شروع به ایمن‌سازی کرده است. شریفی درباره ایمن‌سازی این ساختمان می‌گوید: «این مجتمع هم، از نظر سازه‌ای در رده C قرار دارد، یعنی مقاوم‌سازی امکان‌پذیر است و نیاز به تخریب نیست. در بحث حریق نیز، اقدامات اصلاحی مانند بهبود نما و تجهیزات انجام شده است. هنوز هم برخی چالش‌ها باقی است، اما در مجموع تلاش شده تا مخاطرات کاهش یابد. شانزلیزه اما اگر نتواند طرح مقاوم‌سازی خوبی ارائه دهد، باید تخریب شود.» او به دلایل تأخیر در اجرای اقدامات نیز اشاره می‌کند و می‌گوید: «چالش‌های اقتصادی، حقوق مالکیت و ساختاری، موانع قانونی و پراکندگی مالکیت، همه باعث می‌شود که روند مقاوم‌سازی و ایمن‌سازی ساختمان‌ها زمان‌بر باشد. برخی ساختمان‌ها دارای چند مالک یا مستأجر هستند، برخی دیگر متعلق به نهادها یا سازمان‌های خاص هستند که تصمیم‌گیری را پیچیده می‌کند. البته این مشکلات هرگز توجیه‌کننده ناایمنی ساختمان‌ها نیست. هدف کاهش خطر برای شهروندان و پیشگیری از حوادث است. تلاش می‌کنیم با مدیریت مرحله‌ای، همکاری با مالکان و نهادها و پیگیری قانونی، مخاطرات را به حداقل برسانیم.»